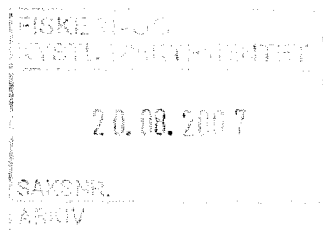

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
JURI/HERUM -
2007/24-18

Oslo, 16. august 2007

HØRINGSUTTAELSE - FORSLAG TIL FORSKRIFT OM BEHANDLING AV FISKETILLATELSER VED KONKURS, TVANGSSALG M.V.

Vi viser til høringsbrev av 22.05.2007 med forslag til forskrift om behandling av fiske-
tillatelser ved konkurs, tvangssalg m.v. Vi viser også til Deres e-post av 12.07.2007 hvor
vi ble meddelt utsettelse med høringsfristen til 17.08.2007.

INNLEDNING

Innovasjon Norge er positiv til det "oppryddingsarbeidet" som en ny forskrift på området
vil representere. Det vil samle, kodifisere og tilgjengeliggjøre gjeldende praksis som i
stor grad er tuftet på eierskapsforskriften og på spredte instruksjoner fra departementet.

En slik forskrift vil imidlertid ikke løse den panterettslige usikkerheten som knytter seg til
selve verdien av fisketillatelsene som ligger til et pantsatt fartøy. Fra konkursboer blir
det undertiden hevdet at den merverdien som fisketillatelsene gir et fartøy, er frie aktiva
som skal tilfalle boet. Dette blir begrunnet med at fisketillatelser ikke er gjenstand for
pantsettelse. Så vidt vi kjenner til, har ikke panthavere akseptert disse synspunktene og
har heller ikke måtte gi slipp på deler av kjøpesummen ved et fartøysalg. Spørsmålet har
heller ikke blitt prøvd rettslig, noe som trolig har sin bakgrunn i at boet ikke har hatt
midler til å starte en prosess for domstolene. Det er ikke usannsynlig at de nye reglene
om legalpant for boomkostninger vil bidra til at vi i fremtiden vil få en rettslig tvist om
dette.

Sparebankforeningen, Finansnæringens Hovedorganisasjon og Innovasjon Norge har i
fellesskap tatt opp nevnte problemstillinger med Fiskeri- og kystdepartementet og
redegjort for dette i møter og skriftlig. I et felles brev av 04.02.2005 blir departementet
forelagt flere alternativer på hvordan den rettslig usikkerheten kan avklares gjennom
lovendring. I brev av 20.04.2006 meddeler departementet at det etter en
helhetsvurdering ikke er grunnlag for å gjøre videre utredningsarbeide.

Den primære målsetningen med den foreslåtte forskriften er å sikre forutberegnlighet for
långiverne og gjennom dette tilrettelegge for fiskeflåtens løpende finansieringsbehov.
Sett i dette perspektivet, mener vi at det er riktig nok en gang å trekke frem nevnte
grunnleggende usikkerhet knyttet til fiskeflåten som panteobjekt og som långiverne må
forholde seg til i sin kredittgivning. Vi tillater oss derfor i denne sammenheng å oppfordre
departementet om å revurdere sitt standpunkt om ikke å gå videre med utrednings-
arbeidet.

KOMMENTARER TIL FORSKRIFTSUTKASTET

§ 2 (*panthaver skal være orientert ved visse typer søknader*)

Selve bekreftelsen på at panthaver er orientert om visse typer søknader, bør etter vår oppfatning være undertegnet av panthaver.

Det bør presiseres at utgangspunktet for 4 ukers fristen skal være tidspunktet for varslings av panthaver. Videre bør berostillelsen også gjelde i de tilfellene hvor panthaver bekrefter å være orientert om søknaden. Disse har også et behov for å kunne ivareta sine panthaverinteresser før søknaden blir behandlet. Det kan imidlertid gjøres et unntak i tilfeller hvor panthaver skriftlig bekrefter at de ikke har innsigelser til søknaden.

§ 3 (*fartøyeier mister adgangen til å kunne få innvilget søknad om utskiftning eller salg for fortsatt drift*)

Vi foreslår at "tvangssalg" byttes med "tvangsdekning" som også omfatter tvangsbruk.

Det er uklart hvilket tidspunkt "tatt til følge" referer seg til. Er det tidspunktet som er beskrevet i tvangslovens § 11-7 (*foreleggelse av begjæringen for saksøkte*) eller tidspunktet som beskrevet i tvangslovens § 11-9 (*beslutning om å gjennomføre tvangsdekning*)? Uansett hvilket av tidspunktene det siktes til, vil dette i mange tilfeller være for sent i tvangsprosessen til at panthaverne skal kunne ivareta sine panthaverinteresser etter å ha mottatt varsel som nevnt under § 2. Det vises i denne forbindelse til tvangslovens regler om varslings, frister etc. Tvangsprosessen tar lang tid, og før man har kommet til et av tidspunktene enten i § 11-7 eller i § 11-9 vil 4 ukers fristen i § 2 kunne ha utløpt. I denne mellomperioden vil en utskiftingssøknad kunne bli innvilget til skade for panthaverne. Vi vil derfor foreslå at § 3 endres slik at virkningene av bestemmelsen inntreffer allerede når panthaver har begjært tvangsdekning. Alternativt må 4 ukers fristen i § 2 forlenges betydelig slik at panthaverne ikke risikerer at en søknad om utskiftning blir behandlet før en begjæring er forelagt for saksøkte, jf § 11-7 eller før det eventuelt er besluttet å gjennomføre tvangsdekning, jf § 11-9.

§ 4 (*behandling av fisketillatelsene ved tiltredelse av panterett i fiskefartøyet*)

Ordet "tiltredelse" har ingen klar juridisk betydning. I finansnæringen pleier man å si at panthaveren ved å gi varsel om tvangsdekning "tiltrer pantet". Det vises i denne sammenheng til s 309 i Jens Edvin A. Skoghøys kommentarutgave (2003) til panteloven.

Bestemmelsen sikter vel til de tilfellene hvor panthaver ønsker å overta og opprettholde drift av fartøyet i forbindelse med en frivillig eller tvungen pantrealisasjon. En frivillig pantrealisasjon kan skje ved at eier av fartøyet overlater til panthaver å selge fartøyet. Dette kan også skje etter at fartøyeier har gått konkurs og hvor boet har abandonert fartøyet etter konkurslovens § 117 b. Det kan også tenkes at konkursboet overfører fartøyet til panthaver etter konkurslovens § 117c. I forhold til en tvangsdekningsprosess så har tvangslovens kap 11, IV regler om tvangsbruk. I alle disse tilfellene vil panthaver kunne ha behov for å disponere fisketillatelsene i en midlertidig periode.

Vi foreslår etter dette at "tiltredelse" erstattes med "frivillig eller tvungen realisasjon".

Videre bør ordet "panteengasjementet" erstattes med "panteobjektet" og "oppretholde drift i selskapet" erstattes med "oppretholde drift av fartøyet".

§ 5 (behandling av fisketillatelsene ved åpning av konkurs)

Bestemmelsens 3. ledd vil kunne få uheldige konsekvenser for panthaverne. Det følger av konkurslovens §§ 117 og 17 at tvangsdekning etter begjæring fra en panthaver ikke kan finne sted uten boets samtykke i seks måneder regnet fra fristdagen. I et tilfelle hvor et bo i denne perioden ikke sørger for å søke om, eller forlenge en midlertidig ervervstillatelse, vil panthaver kunne risikere at fartøyet blir slettet i merkeregisteret.

Det bør derfor inntas en sikkerhetsventil som gir panthaverne rett til varsel før fartøyet eventuelt kan slettes fra merkeregisteret. Vi foreslår at varslingsfristen settes til 8 uker fra periodens utløp. Panthaverne vil da få en mulighet til å ivareta sine panthaverinteresser, f. eks gjennom en dialog med boet eller gjennom en begjæring om midlertidig forføyning eller på annen måte.

§ 6 (salg av fartøyet)

Bestemmelsens 2. og 3. ledd er begrenset til å omfatte tvangsdekning gjennom tvangsauksjon. Et tvangssalg gjennom medhjelper vil falle utenfor. Vi antar at denne begrensningen ikke er tilsiktet. Vi foreslår at ordet "tvangsauksjon" endres til "tvangssalg". Forholdene som bestemmelsen regulerer, er like aktuelt ved tvangssalg gjennom medhjelper.

Med vennlig hilsen
for Innovasjon Norge

Lars K. Skovseth
juridisk direktør

Henning Rummelhoff
advokat